

822821

1

Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Žinių lapo Nr. (nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas
renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Pakalniškiai
(oficialinis vardas)

Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Šruode

valsčiaus

Kretingos

apskritis

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas

Kuliukas Jonas

verslas

mokytojas

Gimimo vieta

Dobramisliai, km. valsčius

Vabalninkas

apskritis

Biržai

Adresas:

Aleksandrijos pšt. ag., Pakalniškių pradžios mokykla, Pakalniškių km.,

Kretingos apskr.

Žinios surašytos 1935 m.

lapkričio

mėn.

1 Eilės Nr.	2 Vardas rašomąja kalba parašytas		3 Vardas vietos žmonių ištarme	4 Senovinės vardo formos	5 4 skilties šaltinis	6 Žinios surink- tos iš	7 Dalykas	8 Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	9 Dydis	10 Lokalizacija	11 Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	12 Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1		Ataugos	Ataugas			ž. n.	dirva ir pieva	žemė smėlėta, lygi.	apie 14 ha	1,5 km. į šiaurę nuo Pakalniškių km., Domo juosio žemėje, tarp valdiško miško, Ramios ir daukso aplauno.		
2		Dubrupys	Dubropis			ž. n.	upelis		apie 8 km	1,5 km. į šv. nuo kaimo, tarp Vaidabrupio, Procupių ir daukso aplauno.	jis išteka iš Makščių apm. Vainių valst. Dabravo balos ir įteka į Apies upę Trūbanių km. lauke.	Tiesa tik smarkiai pailgės. Vaidendavosi.
3		Duburys	Dubiosios			ž. n.	pelkė	pilnas smelis su durpėmis, vieta įdubusi, drėgna	apie 3 ha	Apie 4 km į šv. nuo kaimo, tarp valdiško miško ir Ramios lauko.		
4		Dumblynė	Dūmblys			ž. n.	dirva	slėno molėta žemė, tarp pavilimų	apie 10 ha	1/4 km. į PK nuo pietinio km. galv., A. Papreškio žemėje.		
5		Gaidinė	Gaidinė			ž. n.	dirva	priemolio žemė, lygi, vidury-pelkė.	apie 1 ha	Šiaurėje nuo kaimo, H. Knišio žemėje, tarp Prievartės ir smėtono keitės.		
6		Geniso kelias	Geniso kels			ž. n.	kelias		apie 300 m.	Iš vidurio kaimo pasisiekimas Truikinių km. linkini, Pakalniškių, pušyno kelio, Tabicio žemėje.		
7		Kalnelis	Kalnėlis			ž. n.	dirva	priemolis, paviršius-paritės	apie 7 ha	Į rytus nuo pietinio km. galv., Papreškio žemėje.		
8		Kamša	Kamša			ž. n.	dirva	smėlėta, drėgna, lygi	apie 15 ha	1,5 km. į šiaurę nuo kaimo, Trūbanių km. lauko parubėly.		
9		Karmonas	Karmons			ž. n.	aptvaras	juodžemis, paviršius-lygus, vidury-pelkė.	apie 2 ha	Kaimo, į pietus nuo Geniso kelio, Pilibaičio ir Tabicio žemėse.		
10		Kirminų kalva	Kirminių kalva			ž. n.	kalnelis	smelis, vieta-ausita	apie 3 ha	1,5 km. į šv. nuo kaimo, Didži. Rūšupių ir Trūbanių kaimų lauko, kampe, Jakučinskių žemėje.		
11		Kocopiai	Kocope			ž. n.	pieva	slėnė, pilnas smelis su durpėmis.	apie 15 ha	I šv. nuo kaimo, Jakučinskių žemėje.		
12		Dauko pieva	Dauko aplaūns			ž. n.	pieva	pilnas smelis su durpėmis, paviršius-nelygus, su įdubimais vidury.	apie 2 ha	Apie 1 km. į šv. nuo kaimo, H. Knišio žemėje.		
13		Margiai	Marge			ž. n.	dirva	priemolis, paviršius-nelygus.	apie 30 ha	Apie 1 km. į RRP nuo kaimo, Paulausko ir Kiprienės lauko, Truikinių km. parubėly.		
14		Miškas	Mėšks			ž. n.	dirva	juodžemis, paviršius-nelygus.	apie 12 ha	Apie 1 km. nuo kaimo, pietų-rytų pusėje, Truikinių km. lauko parubėly, J. Kaurio žemėje.		
15		Pakalniškiai	Pakalnišė			ž. n.	kaimas	žemė-nelygi, smėlėta	apie 3 km. ilguo, 47 gyventojai			Dats kaimas 1 km. ilguo, bet iš jo karsčius į sienkiemus ir daugumai iš jų les į savo pilypus, jis nuritę 3 km.
16		Palaga	Palagá			ž. n.	dirva	priemolis, lygus paviršius.	apie 10 ha	I vakarus nuo kaimo, Kuinelių km. lauko parubėly, H. Girdenio žemėje.		

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surink- tos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
17		Paletunis	Pāletunis			ž. k.	ganykla ir dirva	smėlėtas, žemas, lygi vieta.	apie 4 ha	Pietų pusėje nuo kaimo, R. Bėrdonio ir laukio žemė- se, Pleinelių km. lauko parubėry.		
18		Pamiškė	Pāmēskis			ž. k.	dirva	juodžemio žemė, nuotaki vieta	apie 20 ha	Pietų rytų pusėje nuo km, J. Stačėso žemėje, Treikini- ų km. lauko parubėry.		
19		Pavaiginė	Pavaiginė			ž. k.	ganykla	smėlėta, drėgna žemė, apaugusi šilais ir šole.	apie 10 ha	Pietų pusėje nuo kaimo, Rociaus ir Stačėso žemėse.		
20		Penlos marmalynė	Penlōs marmalīnī			ž. k.	durpynas	durpių sluoksny- s nuo 0,1 m iki 1,5 m storumo, apaugęs smėliu.	apie 10 ha	ŠR pusėje nuo kaimo, prie valdiško miško ir d. Juocio žemės.		Šio vardu vadina gyv. R. Bėrdonis savo ir kaimynų du- pynus, o visi kiti durpyną vadina Pėlkėmis.
21		Pėlkės	Pēlkes			ž. k.	durpynas	durpių sluoksny- s nuo 0,1 m iki 1,5 m storumo, žema ir drėgna vieta.	apie 20 ha	Šiaurės-rytų pusėje nuo kaimo, valdiško miško vakarų pusėje.		Sausą vasarą išdžiūsta.
22		Pieva	Aplauņs			ž. k.	dirva ir pieva	smėlėta žemė, ly- gi vieta, vietoi- mis - šaltinėco- ta.	apie 10 ha	Šiaurės-rytų pusėje nuo kaimo, Bercio ir Ju- kavsko žemėse.		
23		Plėšimai	Plēšima			ž. k.	dirva	pilkojo smėlio žemė, lygi vie- ta.	apie 15 ha	Šiaurės pusėje nuo kai- mo, Bercio ir Anurio žemėse.		
24		Prievartės	Prievārtis			ž. k.	dirva	pilnasis smėlis su juodžemiu, lygi vieta.	apie 3/4 ha	Šiauriniame kaimo gale		
25		Pridotnai-Siaurėliai	Pridūotna-Siaurēles			ž. k.	dirva	žemė-smėlėta, va- karų pakraštyje vien su juodžemiu.	apie 11 ha	Rytų pusėje nuo kaimo, Jėnkavsko žemėje.		
26		Puodeliai	Paudēle			ž. k.	dirva	priemolis, lygi vieta.	apie 20 ha	Šiaurės-rytų pusėje nuo kaimo, už valdiško miško, laukio, Staros ir k. žemėse.		
27		Piešiai	Piēšē			ž. k.	dirva	pietiniame pa- kraštyje - molis, šiaurės-rytų - kū- ras, o kitur - smė- lis.	apie 100 ha	Rytų pusėje nuo kaimo, Treikinių kaimo lauko pa- rubėry, Paulavsko, Papre- čio ir k. žemėse.		
28		Smetono kerte	Smetōno kertē			ž. k.	dirva	pilnasis smėlis, auga šilai.	3/4 ha	Šiauriniame kaimo ga- le, R. Plūniupio žemėje.		Seniau buvusi ganykla.
29		Spanguolynas	Spongōlēj			ž. k.	šilynas	baltasis smėlis, auga šilai.	apie 3 ha	Pietų-vakarų pusėje nuo kaimo, Pleinelių kaimo lau- ko parubėry, R. Bėrdonio žemėje.		
30		Spegeno daržalis	Spēgeno daržālis			ž. k.	krūmai	baltasis smėlis, paxili vieta	apie 1 ha	Rytų pusėje nuo kaimo, prie valdiško miško, A. Rapolo žemėje.		Pasakojama, kad šioje vi- etoje vaidendavosi.
31		Stapuriškis	Stapirēšks			ž. k.	dirva	priemolis, lygi vieta.	1 ha	RRP pusėje nuo kaimo, J. Stačėso žemėje.		
32		Upeliai	Upāle			ž. k.	dirva	priemolis, vieta žema.	apie 10 ha	Šiaurės-vakarų pusėje nuo kaimo, Riet. Rūšu- pių kaimo lauko parū- bėry, Narvydo žemėje.		Smargiai palijus, žė- mėnėmis vietomis iš kiti- slėnių pradeda tekėti vanduo.

[illegible]

13 Istorinės žinios

Nr. 15. Paralniškiai. Kaimasėjo baidžiavų Indrieniškio ponui Indrieniui. Vėliau tas dvaras buvo atiduotas Skuodo parapijos klebonui. Dabar tas dvaras vadinamas Karvydžių folvaru.

14 Archeologinės žinios

15 Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 2. Dabrupys. Šis vardas pavina nuo Dabravos balos vardo, iš kurios jis ištėra. 3. Duburgys. Ši vieta žolubusi, dėl to ją taip ir vadina. 5. Paidėnė. Šioje vietoje gyveno žmogus Gailys. 6. Geniso kelias. Šio kelio ganyklon gyvulius gindavo. 8. Kamšai. Šis kaimas įsikimštas tarp dviejų miškus: valdiško ir kaimo. 10. Pirmynis kalva. Šio kalnelio emelio spalva yra panaši į gyvatės / kirmio / odos spalvą. 12. Dauno aplaukas. 22. Aplaukas. Seniau žmonės kaimiškai vadindavo visas pievas. 13. Margiai. Šio kaimo naudojimas tuo pačiu metu buvo margas: vėnų-rugiai, kiti vasarojus, trečių-pūdymas. 14. Miškas. Šioje vietoje seniau buvo miškas, o jį iškirčius, kaimas tuo vardu vadino. 15. Paletėnė. Čia gyveno detekas. 20. Perlos marmalyne. Kaimas klampus derpynas. 23. Plešimai. Šis kaimas įsikimštas / išartas / buvusių ganyklų vietoje. 24. Prievartės. Šis vardas ušilino nuo tų laimų, kuomet kaimų ganyklose būdavo įrengti vartai. 26. Puodeliai. Seniau šioje vietoje gyveno puodėnės. 28. Smetono kirtė. Taip vadinama pajauoka, nes ten naudojavo koki. 29. Spanguolynas. Šioje vietoje augdavo spanguolės. 31. Stapuriškis. Čia yra gyvoji Stapura. 34. Užlabrupys. Ši pieva yra už Dabrupės upelį.

16 Tautosakinės žinios

Dabrupys

Nr. 2. Pasakojama, kad toje vietoje kartą paliktus arklius velniai jodindavę ir labai nuvargindavę: net ryto rindavę savo arklius dar puto tūs. Nr. 26. Puodeliai. Pasakojama, kad seniau ši vieta buvusi vadinama Gyslyčiomis, nes šioje vietoje buvusios karėjos mos žydai turėjęs priešodį „Gysly“. Nr. 30. Spigino daržalis. Žmonės pasakoja, kad šioje vietoje degdavo pinigai. Kartą Paralniškių kaimo tvis droguoliai miginę juos atkarti, tačiau baltai marškiniais vaiduoklis juos nubaidė, kai pinigai bėgę jau beveik atkarti. 15. Paralniškių liaudies dainelės.

a/ Augo keimi klevėlis,
Ben jauniasis bernėlis.
Paradėnsiu dročėlius,
Tėpiausiu baltas lentėlis.
Paradėnsiu meistrelius,
Padirbolinsiu laivėlis.
I laivėlis-sėdams,
Kėpurėlis-kilodams.

b/ Bėbė vėoškų išmailėno,
Paplovėlėms atgaivėno.
Tas svėits dlyvijuos,
Kur tas vėoškų žirvijuos
Per kėimą be kėimo.
Tas vėoškėlis: „me ee“
Ta vėoškėlis: „ne ee“...

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1. Girdenis Karys 15 Nr. 2, 3, 8, 10, 20, 26. 16 Nr. 2, 26 ir 30.; 2. Viniupys Karys

16 Nr. 15 a ir b.; 3. Kausys Jonas 15 Nr. 5, 12, 22, 13, 14, 17, 18, 23, 24, 28, 29, 31, 34. 13 Nr. 15 a. 3 Nr. 1, 4, 6, 7, 9, 11, 16, 19, 21, 25, 27, 32, 33, 35, 36 ir 37.; 4. Butė Karys 15 Nr. 6.

Gimimo vieta(os) 1, 3, 4. Paralniškiai, 2. Kiečiai.

Amžius

	1	3, 4	2		
iki 15	15 — 25	25 — 40	40 — 60	60 — 80	per 80

valsčius

Skuodas

apskritis

Šretinga

